SZEMFÜLES

A Kiss Bálint Református Általános Iskola diákújságja

2018. január - február

VÍZKERESZTTŐL HÚSVÉTIG

Vízkereszt (január 6.) a karácsonyi ünnepkör zárása és a farsangi időszak kezdete.

Az egyik legrégibb egyházi ünnep, a IV. századig Jézus születésnapját és az évkezdetet is ezen a napon ünnepelték. Az egyház ezen a napon emlékezik meg a napkeleti bölcsekről, Gáspárról, Menyhértről és Boldizsárról. E naptól kezdve szenteli a vizet a keleti egyház, a középkortól pedig a nyugati egyház is. Az ünnephez számtalan népszokás is kapcsolódik.

Vízkereszt után kezdődik és hamvazószerdáig tart a farsang: a vidámság, a jókedv, a bálozás időszaka. A „farsang farka" elnevezés a farsangvasárnaptól húshagyókeddig tartó 3 nap, ami a mulatságok mellett télbúcsúztató is egyben.

Nyílt tanítási órák: *MÁRCIUS 14.* SZERDA

1.- 2. óra a 4.a és a 4.b osztályban

MÁRCIUS 11. 9 óra: Gyermek-istentisztelet a díszteremben

Igényfelmérőlap az iskolai honlapról tölthető le.

Az induló első osztályok tanítói:

1.a Haller Andrea és Szegedi Zoltán

1.b Cseh Lajosné és Seres Anita

Levél Kárpátaljáról

Először is megkésve, de annál nagyobb szeretettel kívánok Önöknek áldott, boldog újévet. Ismét szeretném tolmácsolni a szőlősgyulai gyerekek háláját és köszönetét, a karácsonyi szeretetcsomagokért. Istennek hála minden gyermeknek jutott csomag, sőt, mivel a gyűjtés reményeinken felüli eredményt hozott, sikerült a csomagmennyiségből és néhány Püspökladányban felvett csomagból eljuttatni a szomszédos Feketeardó, Tekeháza és Királyháza szórványmagyarságának. Így a tavalyi esztendőben Szőlősgyulán 200, Feketeardóban 50, Tekeházán 75, Királyházán pedig 30 csomagot sikerült a gyermekek kezébe adnunk.

Életükre, szolgálatukra és munkájukra Isten áldását kívánva,

szeretettel: Laskoti Zoltán lelkipásztor, Szőlősgyula, Kárpátalja, 2018. január 4.

Ünnepi istentiszteletek

Március 4-én és **április 8-án** Családi vasárnap istentisztelet lesz a református nagytemplomban. **Április 1-jén,** vasárnap úrvacsorás, **Április 2-án,** hétfőn ünnepi istentisztelet lesz. Az alkalmak délelőtt 10 órakor kezdődnek.

A gyermek-istentiszteletek időpontjai: **március 11.** 10 óra; **március 25.** 10 és 11 óra; **április 15.** 10 és 11 óra.

Himnusz napja

1823. január 22. A kézirat szerint Kölcsey Ferenc ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását. Erre az eseményre emlékezve 1989 óta január 22-én ünnepeljük a magyar kultúra napját. Az évforduló alkalmat ad arra, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk évezredes hagyományainkra, kulturális örökségeinkre. Iskolánk minden évben közös versmondásra hívja a város intézményeinek dolgozóit, iskoláinak tanulóit.

A díszteremben a hetedikesek idézték fel a költő, Kölcsey Ferenc és a zeneszerző, Erkel Ferenc alakját, majd a felső tagozatosok közösen énekelték el a Himnusz első versszakát.

Egyetemes imahét

Az ökumenikus nemzetközi imahét a keresztény egyházak világszerte közös imahete, melyet évről évre január harmadik hetében szerveznek meg. Az Egyetemes Imahét célja a Krisztus-hívők egységének erősítése, és az emberek megszólítása. Jézus Krisztus egységre hívó szavának engedelmeskedve az evangélium örömhírét estéről estére más-más felekezet templomában hirdetik. Idéntől az ökumenikus imahét nyitó napja az üldözött keresztyénekért való könyörgés napja. Január 23-án, kedden, a református nagytemplomi alkalmon, iskolánk tanári énekkara szolgált.

Kiss Bálint-napok

Március 26. hétfő: Modul- és projekthét. Alsós zeneiskolások hangversenye. Kiss Bálint sírjának megkoszorúzása a Szeder-temetőben

Március 27. kedd: Modulórák. Parakletos Könyvvásár. Felsős zeneiskolások hangversenye

Március 28. szerda: Iskolai húsvéti istentisztelet. Szabadon választott modulórák. Színház a felsősöknek.

Április 4. szerda: Modul- és projekthét. Éneklő osztályok versenye

Április 5. csütörtök: Modulórák. Tudásvásár megnyitó

Április 6. péntek: Tudásvásár

Tudásvásár

Alkotó kutató, tudós vár diákokat kerestetnek!

Mutasd be a projektet a Tudásvásáron!
Válassz megfelelő formát a projektednek!
(pl. poszter, PP, Prezi, modell, kísérlet)
Regisztrálj a honlapon!
Keresd a tanárodat, add elő az ötletedet!
Keress kutatópartnert, akivel együtt dolgozhatsz!
Olvass hozzá, kutakodj a könyvtárban és az interneten!
Gondolkodj érdekes témákon!

Sakk

Iskolánk alsó tagozatos fiú csapata VI. helyezést ért el sakk diákolimpia megyei fordulóján. A csapat tagjai: *Ökrös Zénó* (2.a), *Piti Péter Pál* (3.a), *Ladányi-Tibrik Viktor* (3.a) és *György Nimród András* (3.b). A csapatot Kőhalminé Forrai Julianna készítette fel.

Az imádság világnapja

Az ökumenikus világimanap eredete a 19. századi Amerikába nyúlik vissza. Keresztyén asszonyok kezdeményezésére közösen imádkoztak az emberek közötti egyetértésért és a gyermekek jövőjéért. Világnap 1920-ban lett. Magyarország 1985-ben csatlakozott a világot átfogó mozgalomhoz, melynek időpontja március első péntekje. Iskolánk is bekapcsolódik a rendezvénybe a március 1-jei rádiós reggeli áhítaton. Egy közös imádsággal készülünk erre az alkalomra, biztosítva a felekezetek és korosztályok közötti egységet. Minden osztályból és minden felekezetből csatlakozik gyermek ehhez az együttesen elmondott imádság lánchoz.

Nyíri Dániel

Verseny és Kísérletezés

Idén negyedik alkalommal rendezték meg Csongrádon a Batsányi János Gimnáziumban a Komplex Természettudományos Tanulókísérleti versenyt, melyen iskolánk csapata is részt vett. Másfél óránk volt elkészíteni a három természettudományos feladatot. Ezek között volt halboncolás, számítástechnikai és fizikai mérések és ismeretlen kémiai anyagok meghatározása. Miután a feladatokat megoldottuk, és az idő is lejárt, elmentünk egy másik terembe, ahol robotikai kísérleteket néztük. Ezután két előadást tekintettünk meg, majd következett az eredményhirdetés. Itt már nagyon izgultunk, de megkönnyebbülésünkre mi szereztük meg az első helyet! Az örömködés után indultunk haza. Mindenki büszke volt a teljesítményére. A csapat tagjai: - a sorok írói - *Jancsovics Dóra* (8.a) és *Füri Laura* (8. b), valamint *Csatlós Vencel* (8.b) és *Rácz Huba* (8.b) *(képünkön)*

Családi vasárnapok

Az év első családi vasárnapján a 4.a osztály szolgált. A téma az új esztendő volt. A műsor alapjául azt a mondást választottuk, hogy: „Bízd újra életed Krisztusra!". A mondat kezdőbetűit összeolvasva kijön a mindenki által ismert köszöntés: BÚÉK!

Már a téli szünet előtt elkezdtük a készülődést a műsorra Andi nénivel és Julcsi nénivel. A hittan órákon kiválasztottunk egy-egy bibliai igeszakaszt, melyek kezdőbetűit kiszíneztük, díszítettük a rajz és technika órákon. Ezekből a betűkből állt össze a mondás.

Január 7-én adtuk elő műsorunkat. A kedvenc zsoltárainkat és dicséreteinket énekeltük az istentisztelet alatt, melyeket Dani bácsiék kísértek különböző hangszerekkel. A műsor jól sikerült. Utána szeretetvendégségre hívtuk a híveket, ahol igazi meglepetés is volt: lépes mézet kóstolhattak! *(4.a)*

A február eleje igazi meglepetést tartogatott osztályunknak. A hónap első vasárnapján ugyanis az 1. a. osztály *(képünkön)* szolgált az istentiszteleten. Ez volt az első közös ünnepi műsora osztályunknak, ahol Noé történetét dolgoztuk föl. Kicsit izgatottan, de annál vidámabban énekeltünk, és Noé története alatt vidáman pergett a homokból rajzolt sok-sok állatkép. A szeretetvendégség finom süteményei igazán jól esett az aprónépnek. *Izbékiné Csige Hajnalka*

Határtalanul – a Felvidéken

Iskolánk ismét sikerrel pályázott a Határtalanul című kirándulást támogató pályázatra. A hetedik évfolyam április 25. és 29. között Szent László nyomában a Szepességben és a Gömörben című kiránduláson vesz részt.

FARSANG

Ismét megtelt a tornaterem farsangozókkal, kicsikkel nagyokkal együtt űztük a telet!

A kis szakácsok (1.a) a megfelelő ételről is gondoskodtak, mondhatnánk, „ezt jól kifőzték", bár ők sem gondolták, hogy vendégségbe egy csapat farkas, majom, valamint Maugli érkezik (1.b).

A kék-fehér esernyőkkel a gyerekek megigézték a Jégvarázst, mintha „hótáncot" jártak volna (2.a), a festő és a színek (2.b) pedig elénk varázsolták a közelgő tavasz színeit.

Úgy tűnt, a 3. a-s gyerekek vidám-szomorú „fogság"-ot kaptak, a csíkos ruhás rabság nehéz pillanatait jelenítették meg. A 3.b osztály a gyerekszoba bulizós játékait mutatta be.

A negyedikesek közös produkcióval léptek színpadra Zoolimpia címmel. Többek között láthattunk állati úszóversenyt, szinkronúszást, evezést, focit, bokszmérkőzést, rollerversenyt és gerelyhajítást. Izgalmas volt!

Egy múzeumba látogattunk ezután, s meglepődve tapasztaltuk, ha leszáll az est, a kiállított tárgyak (5.a) életre kelnek, sőt táncolnak, buliznak! A múzeum után hirtelen egy uszodában találtuk magunkat, ahol a szinkronúszók (5.b) gyakorlatát követhettük figyelemmel.

Napfény, tengerpart, nyugágy, koktél… és lambada! A 6. a osztály szerint így kell farsangolni! A közös tánc után a 6.b takarítónői tisztára söpörték a színpadot, hogy a 7.a tanácstalan diákjai kitalálhassák, mit is táncoljanak.

Hosszú Katinka nevét mindenki ismeri, hiszen ő az Ironlady, aki sorra nyeri az érmeket a különböző úszóversenyeken. Nem volt ez másként most sem a 7.b-nek köszönhetően.

A 8.a-sok Kasszás Erzsit is meghívták, hogy színesítse műsorukat, míg a 8.b-sek az elmúlt 8 évet elevenítették fel, ők már az iskolától való búcsúzásra hangolódnak.

CINKEGOLYÓ, MADÁRKALÁCS

A tél beköszöntével nagyon sok madár nem talál ennivalót, etetésükről nekünk, embereknek kell gondoskodnunk. A 2.b osztály azt vállalta, hogy nem csak az „iskolánkat látogatókat", hanem a város madarait is megfelelő eleséggel látja el! Több madáretetőt helyeztek ki a városközpontban, így a madáreleséget már a Kossuth téren, a sportcsarnok és Brusznyai sétány közelében is megtalálják a cinkét, rigók, verebek. A lelkes csapat tanító nénijükkel, Piti Évával rendszeresen indul eleségpótló sétára, hiszen az éhes madarak etetését csak a tavasz beköszöntével lehet abbahagyni.

AZ ÉV MADARA, FÁJA, ROVARA, EMLŐSE, GYÓGYNÖVÉNYE

Vándorsólyom, virágos kőris, szitakötő, földikutya és társaik hívják fel figyelmünket 2018-ban a természet szépségeire, a biológiai sokféleségre, annak védelmére.

A vadvilág állományai világszerte visszaszorulóban vannak, aktív védelmükért bárki tehet – képviselőit többnyire a lakosság szavazatai alapján választják ki minden évben.

VÁNDORSÓLYOM

Több évtizednyi szünet után 1997-ben költött újra Magyarországon a vándorsólyom *(Falco peregrinus)* – 20 éve él újra velünk a világ leggyorsabb madara.

A vándorsólyom igazi világpolgár, bárhol megtelepszik, ahol költésre alkalmas sziklafalakat, elhagyott fészkeket talál, sőt nagyvárosok felhőkarcolóin is költ. Repülő madarakra vadászik, a verébméretűektől a gém méretűekig. Hazai fészkelőállománya 20-32 párra tehető.

AZ ÉV FÁJA A VIRÁGOS KŐRIS

Nevezik mannakőrisnek is, mert felsebzett kérgéből édes lé csepeg, amiből - főként a mediterrán térségben - édességet (mannát) készítettek és gyógyászati célokra is hasznosították.

AZ ÉV GOMBÁJA A SÜNGOMBA Különleges megjelenésű, gyógyhatású, ehető közönséges süngomba *(képünkön) (Hericium erinaceus)*. Hazánkban 2005 óta védett, gyűjtése tilos.

BJG – Öveges labor

A csongrádi Batsányi János Gimnázium minden évben kísérletezős órára hívja a környék általános iskoláinak 7.-8.-os tanulóit. Február közepén a mi osztályunk mehetett az Öveges laborba.

A BJG-be érkezéskor 2 csapatra osztottak minket, hogy kinek legyen az első két órája a fizika, a másik kettő a biológia, vagy fordítva. A fizikaórán a kölcsönhatásokkal kísérleteztünk, így a mágnesessel, a termikussal és az elektromossal. Kaptunk két mágnest, és meg kellett mondani, hogyan kell lebegtetni őket. A megoldás az, hogy egy kémcsőbe kell rakni mindkettőt, úgy hogy azonos pólusok egymással szemben legyenek.

Így lebeg az egyik mágnes. A legizgalmasabb, az elektromos kísérlet volt. Egy nagy fémgömbre rá kellett tenni a kezünket. Ettől feltöltődtünk és felállt a hajunk. Miután levettük róla a kezünket, meg tudtuk egymást rázni.

A biológiaórán boncoltunk, mikroszkópoztunk, élesztőt erjesztettünk. Az élesztőgombát egy lombikba raktuk, majd hozzá tejet, cukrot és lisztet. Felmelegítettük, majd ráraktunk a lombik szájára egy lufit, hogy a keletkező gáztól felfújódjon. A maradék élesztőből kiszegtünk egy kicsi darabot, és megnéztük mikroszkóp alatt 40-szeres, majd 100-szoros nagyításban. Aztán szétszedtünk egy csiperkegombát. Egy részét megnéztük mikroszkóp alatt, egy részéből pedig egy oldatot csináltunk. Az óra végére a lufik teljesen felfújódtak. Érdekes volt minden kísérlet, jól érzetük magunkat.

Tóth Levente (7.b)

Öten a döntőben

Február közepén rendezték meg a Meleg István Kémiaverseny döntőjét a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban. Iskolánkat öt tanuló képviselte. Nagyon szép eredményeket értek el. A hetedikesek között *Szalaji Gábor* (7.b) 3., *Bakai Petra* (7.a) 5. és *Őze Levente* (7.b) a 8. helyen végzett. A nyolcadikosoknál *Rácz Huba* (8.b) 1., *Jancsovics Dóra* (8.a) 7. lett. Felkészítőjük: Horvát József.

Willkommen Sie!

14. alkalommal rendeztük meg a Területi német nyelvtani és szövegértési versenyt. A hozzánk érkező 62 tanuló évfolyamonként mérhette össze tudását. A feleletválasztós nyelvtani teszt megoldása után egy szövegértő feladatsort oldottak meg a tanulók. Eredményeink: 8. évf: *Rácz Huba* 1.; *Jancsovics Dóra* 5. hely. 7. évf: *Agócs Vince* 4.; *Félegyházi-T. János* 7. hely. 6. évf: *Kálló László Péter* 1.; *Szín Panna* 3.; *Bácskai Laura és Vincze Dóra* 4.; *Molnár János* 6.; *Tabajdi Zétény* 7. hely. 5. évf: *Balog Vanda* 1.; *Kornyik Tímea* 5., *Kovács Balázs* 7. hely. Felkészítő tanáruk: Dimákné Sebők Veronika.

Rejtvény

Decemberi számunk rejtvényeinek megfejtői közül *Szarka Nándor* (4.a) és *Balog Vanda* (5.b) nevét sorsoltuk ki. Jutalmuk egy-egy tábla csokoládé! Gratulálunk! Várjuk most a megfejtéseket!

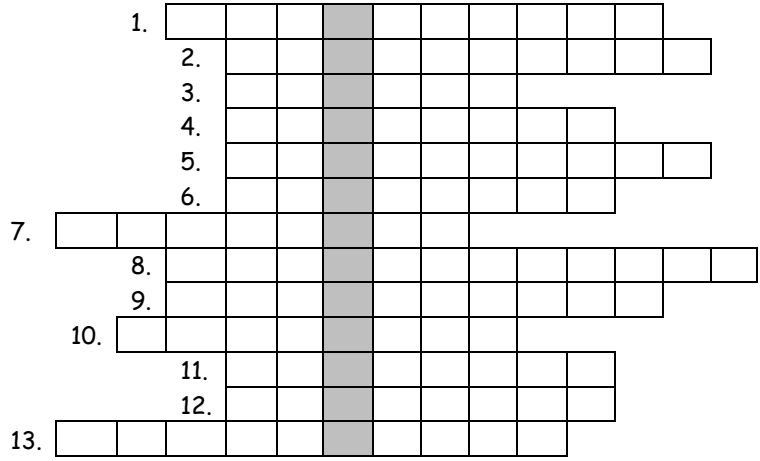

1. Színésznő, a „nemzet csalogánya”
2. Balladát írt Szondi Györgyről
3. Növény, érintésre becsukja leveleit
4. „Fél véka ezüstért, fél véka aranyért” építették fel
5. A szó jelentése örömhír, jó hír
6. Csendes-óceáni szigetország
7. Vizes sportfoglalkozás
8. Magyarország 2. kormányzója volt
9. Katonai felvonulás
10. Csokoládégyáráról ismert borsodi város
11. Hágó, melyen keresztül ide vezette Árpád vezér a magyarokat
12. Kémiai elem, vegyjele: H
13. Madár, más néven: kormorán

Környezetvédelmi verseny

Februárban rendezték meg a Curie környezetvédelmi verseny regionális döntőjét, melyen iskolánk több csapattal is részt vett.

Eredményeink: Alsó tagozat: 3. helyezés: *Garai Gergő, Kozák Míra és Szalai Sára;* 9. helyezés: *Török Zétény, Vidovenyecz Adél és Nemes Nóra.* Ők mindannyian a 4.b osztályba járnak, felkészítőjük Cseh Lajosné.

Felső tagozat: 1. hely: *Agócs Vince* (7.a), *Csatlós Vencel és Rácz Huba* (8.b); 2. hely: *Bakai Petra* (7.a), *Kozák Maja és Nagy Kincső* (7.b); 4. hely: *Bodri Csenge, Simon Anna és Tabajdi Zétény* (6.a). Felkészítőjük: Négyesi Judit.

Fel a síléccel!

Iskolánk idén is megszervezte sítáborát, február 18-án Szerbiába, a Kopaonik síközpontba utaztunk. Hideg és nagyon sok hó fogadott bennünket.

A csoportban voltak kezdők és haladók is, ők külön pályán síelhettek. A kezdők a második nap egy lankásabb pályán kezdték a tanfolyamot, a haladók pedig felelevenítették tavalyi tudásukat. A profi csoport viszont már síelt! Másnap azonban már a kezdők is pályára mehettek. Az utolsó nap versenyt is tartottunk, hiszen mindenki jól síelt már! Gyorsan eltelt ez a néhány nap, fáradtan és sok élménnyel érkeztünk haza!

Bodri Csenge és Simon Anna (6.a)

Úszó diákolimpia

A Hódmezővásárhelyen megrendezett megyei verseny első helyezettjei az országos döntőbe jutottak: *Horváth Noel* 50m gyors 1. hely és 50m mell 1. hely. *Horváth Zsófi* 50m gyors 3. hely; *Mácsai Eszter* 100m gyors 3. hely; *Dömsödi Dalma* 100m gyors 2. hely. **4x50m gyorsváltó** (Horváth Zsófi, Arató Lili, Simon Alma, Horváth Luca) 1. hely. **4x50m gyorsváltó** (Simon Anna, Bácskai Laura, Nagy Kincső, Mácsai Eszter) 1. hely. **4x50m gyorsváltó** (Gila Péter, Félegyházi-T. János, Pásztor Milán, Elbert Rókus) *(képünkön)* 1. hely. **4x50m gyorsváltó** (Papp Pongrác, Melkuhn Máté, Inokai-T. Martin, Szűcs Erik) 2. hely.

Amit már mindenki vár

A tavaszi szünet március 29-től április 3-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap március 28. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap április 4. (szerda). A szünet előtt és után ismét modulhét lesz. A tanítás április 9-én az A héti órarend szerint kezdődik.

Fogadóóra és igazgató szünet

Fogadóóra lesz iskolánkban március 7-én, szerdán. A szülők délután 4 órától kereshetik fel a felső tagozatban tanító tanárokat.

A március 16-ai, pénteki munkanap áthelyezése miatt munkanap lesz március 10-én szombaton. Ez a nap azonban igazgatói szünet lesz iskolánkban.

Farsangi Kemence klub

A Kemence klub a farsangi időszakban sem pihent, hétről hétre finomabbnál finomabb fánkokat sütöttünk.

Rájöttünk, ez az egyik olyan finomság, amit nem lehet megunni! A választás most az almás csigafánkra és a rózsafánkra esett. Újabb remekművek kerülhettek ki a lányok szorgos kis kezei közül. Olyan rutinosak már, hogy az időnkkel is egyre jobban tudunk gazdálkodni. Így lehetett az, hogy kétféle süteményt is készítettünk ezen az egy alkalmon. Mindkét tészta gyorsan összedobható, és szinte minden hozzávaló megtalálható egy átlagos konyhában is. Reméljük, most is sikerült kedvet csinálni másoknak is a sütögetéshez! *Csó Jánosné*

Kiss Bálint Református Általános Iskola
Szentes, Kossuth tér 2.
Szakkört vezető szerkesztő: Vanó Éva
Felelős kiadó: Karikó-Tóth Tibor
megjelenik 2 havonta 510 példányban

Fotó-Print Stúdió
Nyomtatás, fénymásolás, reklám, dekoráció